

органа власти и грађанина, без обзира колико је он задовољан својим положајем и односом према државној власти. Поред постојања и важења закона (легалитета), ово позитивистичко или легалистичко схватање правне државе подразумева и усаглашеност свих правних аката земље – нижих према вишим, односно највишем, с тим да се ту не инсистира каква је садржина тих аката. Овде се само инсистира на постојању важећих закона или важећег правног поретка и формално – правној усклађености свих правних аката. Непоштовање овакве правне државе се огледа у повреди законитости која може да буде или материјална или формална. Материјална незаконитост значи повреду материјалних прописа, било грубим гажењем закона или његовим погрешним (намерним или ненамерним) тумачењем, док се формална незаконитост врши доношењем аката од ненадлежног органа и повредом прописа и форми у поступку доношења тих аката. Без обзира на моћ легалитета, ни једној правној држави није довољно да јој правни поредак буде само правнолојички усклађен и хијерархијски устројен од највиших до најнижих правних аката. Она не значи слепо покораванье законима јер је од слова закона јачи његов дух.

Зато може формално, по слову закона, да се пропише нешто што одудара од духа закона, његове логике и такав закон не треба схватити круто и формално (догматски), него га треба посматрати и тумачити према животу и реалности. Но, свакако да вредносно-неутрални појам правне државе није у стању да тачно покаже да ли је једна држава стварно правна или не. Зато и није довољно за правну државу да се у њој примењују само важећи закони и право, него мора и да се гледа каква је њихова садржина. Правна држава треба да омогући да се доносе праведне одлуке, да она сама функционише по принципу исправности и да се у њој људи правично понашају једни према другима а за то је потребно да и закони буду правични и прожети етичким принципом једнакости. Добро уређена правна држава тражи да се доносе овакви праведни закони, али подразумева и њихово доследно примењивање, да се не чине њихове повреде – било мале или велике јер свака повреда, па и она безначајна, може да буде опасна и погубна ако остане непримећена и некажњена. Осим што треба да буду праведни, од закона се тражи да буду и прецизни, а не непрецизни и растегљиви, да могу по потреби да се различито тумаче и примењују. Закони не смеју да буду неутрални у вредносном смислу, за њих није довољно да се поистовете само са позитивним важењем, него